

seende at styrkes derved, at det samler sig om et Midtpunkt, om en By, der virkelig er af nogen europæisk Betydning — af disse Grunde vil jeg i høi Grad anbefale det høie Thing at stemme for Vædringsforslaget under Nr. 8.

Klein: Det høie Thing vil vistnok have en Forudfølelse af, at naar jeg i dette Dieblif tager Ordet, er det for at tage Ordet i det brændende Spørgsmaal: Aarhus kontra Viborg. Det veltalende Foredrag, som vi nu i dette Dieblif have hørt af det ærede Medlem fra Aarhus (Pinsel), gjør mig det dobbelt til Pligt at sige nogle Ord til Forsvar for Viborg i den her omhandlede Henseende. Det vilde have været mig meget kjær, om jeg kunde have begyndt mit Foredrag med en Tak til det ærede Medlem for de Udtalelser, han fremkom med ved denne Sags 2den Behandling, idet han da udtalte sig med en vis Varme og Sympathi for Viborg og sagde, at han havde overmaade meget tilovers for denne ærværdige, historiske By. Men uagtet han ogsaa i Dag har ladet enkelte Uttringer falde, som gik i samme Retning, forekom det mig imidlertid dels, at hans Forkjærlighed for Viborg i alt Fald maatte siges at være af en meget platonisk Karakter, dels at han stundom ligesom tog Revanche for de Udtalelser af Velvilje, han var fremkommen med lige overfor Viborg. Det forekom mig, at han endogsaa gik saa vidt, at han betegnede Viborg, som jeg har den Ære at repræsentere, som en Ufrok i Mod sætning til disse større Byer, hvor der skulde være det store, videnskabelige, literære, kunstneriske Liv. Det forekom mig, at han sammenlignede den med en nedgaaende Sol, og det er naturligt, at dette maatte berøre mig meget smerteligt, idet jeg jo meget gjerne vil bidrage til, at Viborg kunde blive en opgaaende Sol i Stedet for en nedgaaende Sol. Jeg vil nu imidlertid ganske se bort fra dette mere Personlige, jeg mener hermed, at dette maatte afficere mig personlig, og sige til Gjengjæld for, hvad det ærede Medlem sagde ved denne Sags 2den Behandling, at jeg anerkjender fuldt vel den store Betydning, som Aarhus By, denne største Provindsby i Danmark, har navnlig for Jylland. Det har været mig en overordentlig stor Tilfredsstillelse at være

Vidne til den, jeg kunde fristes til at sige, mirakuløse Udvikling, som Aarhus har gennemgaaet i de sidste Deeenier, en Udvikling, ikke blot i Størrelse og Folkemængde, men ogsaa i mange andre Retninger. Aarhus har, haaber jeg, en rig Fremtid, og dette er til Gavn ikke blot for Aarhusianerne, men for hele Jylland, ja lad mig sige ogsaa for hele Danmark. Aarhus har overordentlig mange Betingelser for at udvikle sig. Aarhus er, om jeg maa kalde den saaledes, en lykkelig og en rig By. Den har Betingelser for at kunne udvikle en Handel og en Industri, som meget faa andre Stæder i Landet. Aarhus har en Veliggenhed, som gjør, at man uvilkaarlig kommer til at holde af at være i Aarhus. Det er ikke blot Havets Skulpen, hvortil det ærede Medlem hentydede, der kan fremkalde denne glade og oplystede Stemning, men dens Omgivelser paa Landsiden ere ikke mindre tilstændige og smilende. I Sammenligning med Aarhus er Viborg forjaabidt en fattig By, men jeg er vis paa, at det ikke ved denne Velighed skal komme Viborg til Skade, at den forholdsvis er fattig lige overfor det rige Aarhus, thi man pleier ikke her at lade den fattige være Stedbarn i Sammenligning med den Rige. Men Et skal man i alt Fald lade Viborg, og det er, at Viborg By har den interessanteste Historie, som nogen By har her i Danmark. Viborg kan føre sin Fortid tilbage i Oldtiden, og gennem hele Middelalderen, den første som den sidste Del af Middelalderen, har ingen By spillet den Rolle i Danmarks Historie som Viborg. Viborg har været i gamle Dage Hovedofferstedet i Jylland, og senere blev det Hovedthingstedet. Det blev Sædet for Danethinget; der valgtes de danske Konger, og Kampen om Herredømmet i Danmark er for en væsentlig Del bleven udfjæmpet paa Heberne omkring Viborg. Viborg har været Samlingsstedet i Aarhundreder for saa at sige hele Befolkningen i Jylland ved store og vigtige Fæstligheder, og det ikke blot, naar det gjaldt offentlige Spørgsmaal, men ogsaa naar Tælen var om at røgte private Anliggender. Ligesom Hovedthingstedet holdtes i Viborg, saaledes holdtes, som bekendt, ogsaa senere Snapsthinget der, det var Stedet, hvor Omflags-terminen for Jylland holdtes, ligesom Kiel var det for Holsten. I Viborg samledes